

Nyhetsbrev nummer 1, 2023

Det är redan sommar och som det verkar kommer det bli en varm och solig sådan.

I det här nyhetsbrevet kan du läsa om CARERs aktiviteter under en intensiv vår. Vi har deltagit på bred front i en rad internationella sammanhang som ledande konferenser inom krishantering och informationssystem och världskongressen i katastrofmedicin. Vi har återigen arrangerat vår egen konferens Framtidens Skadeplats, med fulla hus och med som nytt detta år – proceedings där ni kan läsa korta sammanfattningar av vad som presenterades på konferensen. Vi har deltagit vid slutseminarium på KTH i projekt runt utmaningar för räddningstjänst och ambulans, på konferensen Law Enforcement and Public Health med inslag om eftersök av försvunna med demens, och mycket annat.

Det har inte undgått någon att frivillighet som en del av det svenska räddningssystemet är viktigare än någonsin och kopplas till pågående intensivt arbete runt framtidens räddningstjänst, krisberedskap och återuppbyggandet av ett civilt försvar. Vi är och kommer fortsätta att vara en del i det arbetet. Kom och lyssna på oss i seminarier arrangerade av MSB och RTÖG i september! Läs mer i nyhetsbrevet.

Vi önskar er en riktigt härlig sommar och en välförtjänt ledighet!

Sofie Pilemalm, Föreståndare CARER, Professor Informatik LiU, Professor Informationssystem, University of Agder

---

Framtidens skadeplats 2023

Den 20 april ägde årets upplaga av konferensen Framtidens skadeplats rum. Konferensen anordnades på Katastrofmedicinskt centrum i Linköping och innehöll internationell keynote av Gyöngyi Kovács från Handelshögskolan i Helsingfors, parallella sessioner och utställning med postersession i övningshallen.

Det nationella nätverket för efterforskning av försvunna höll även årsmöte och samlade talare för ett spår om ämnesområdet. Nytt för i år var att deltagare kunde skicka in abstracts till konferensen, vilka publicerades av Linköpings universitetsbiblioteks förlag online och i tryckt format till konferensdagen.

Läs reportage från dagen här och hör kommentarer från keynote-talare: Logistiken glöms bort i iveren att göra nytta: <https://liu.se/nyhet/stort-intresse-for-framtidens-skadeplats-2023>

För att komma till abstracten online, [klicka här](#).

Kontaktperson: [Erik Prytz](#)

WADEM

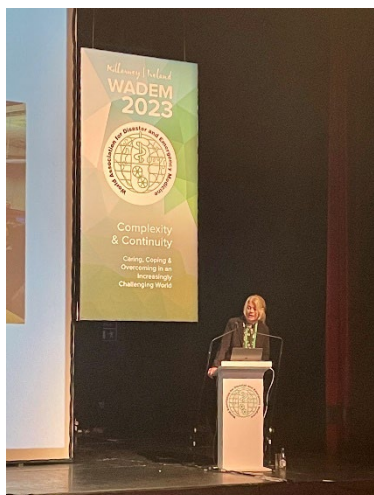
WADEM:s (World Association for Disaster and Emergency Medicine) världskongress anordnades i Killarney, Irland 9-12 maj där två arbeten inom CARER presenterades:

Jenny Pettersson; Carl-Oscar E Jonson; Marc Friberg; Anton Björnqvist; Peter Berggren; Erik Prytz (2023). Critical decision-making in medical command and control during early Covid-19: an interview study.

Carl-Oscar E Jonson; Jenny Pettersson; Marc Friberg; Anton Björnqvist; Peter Berggren; Björn JE Johansson; Erik Prytz (2023). Identifying core competences for medical command and control teams managing Covid-19.

*Carl-Oscar Jonson under en table top presentation session på temat Education, Training, & Simulation.
Foto: Susanna Lönnqvist*

*Jenny Pettersson presenterar under WADEM2023.
Foto: Susanna Lönnqvist.*

Jenny Pettersson höll en muntlig presentation under sessionen temat "Health care systems and hospital overcrowding" och Carl-Oscar Jonson abstract valdes till så kallad table top-presentation, där presentatörer diskuterade sina arbeten med andra presentatörer och intresserade. Abstracts som presenterades på WADEM publiceras som ett online supplement till tidskriften *Preshospital Disaster Medicine*:s juninummer.

ISCRAM

20th Annual Global Conference on Information Systems for Crisis Response and Management (ISCRAM) anordnades i Omaha, USA 28-31 maj. Ett track om IT-stödd frivillighet modererades av Sofie Pilemalm som också höll en workshop på samma tema. Två arbeten inom CARER presenterades under konferensen;

Alkusaibati, W. and Pilemalm, S. (2023) Digitalized Co-production and Volunteerism in Emergency Response: a Literature Review.

Jaziar, R., Pilemalm, S. and Steen-Tveit, K. (2023). Improving Learning from Incidents by Tools for Reconstruction of events: Using SQUARE.

ISCRAM publicerar de vetenskapliga artiklarna som accepterats till konferensen open access i ISCRAM Digital Library, [sök på författarnamn](#).

ICEDEG 2023

Sofie Pilemalm presenterade på 9th International Conference on eDemocracy & eGovernment i Quito, Ecuador 3-4 april.

Arbetet "Digitalized Co-production of Emergency Response: To Make Local Initiatives National" med medförfattare Wael Alkusaibati vann Best Paper Award.

Grattis Sofie och Wael!

Terrängpejlen

Den 29 mars hölls slutkonferens i projektet Terrängpejlen, där utveckling och utvärdering har gjorts av ett system för markbaserade pejlesurser för att hitta flygplan och personer som råkar i nöd i oländig terräng. Det treåriga projektet som drivits av Sjöfartsverket, polisen, fjällräddningen och CARER har resulterat i flera hands-on arbetsrapporter som kommer ut inom kort samt en slutrapport i CARER:s rapportserie.

[Länk till slutrapporten.](#)

Mer info om projektet finns här: <https://liu.se/forskning/carerr/terrangpejlen>

Kontaktperson: [Rebecca Stenberg](#)

Utmaningar & möjlighet för polis, ambulans och räddningstjänst i Sverige

Den 30 maj anordnade forskare vid KTH och CARER ett slutseminarium för det KTH:baserade forskningsprojektet: "Utmaningar & möjligheter för polis, ambulans och räddningstjänst i Sverige".

Efter en resultatpresentation hölls en diskussion kring frågor som: Hur länge får man vänta på räddningstjänsten i glesbefolkade områden i Sverige? Hur påverkar fördelningen av polisstationer och akutmottagningar befolkningens tillgång till - och förtroende för - dessa tjänster? Hur jobbar polisen med volontärer och sociala medier, och vilka konsekvenser kan arbetssättet ha för medborgare?

Mer info om projektet finns på <https://www.kth.se/en/som/avdelningar/urbana-studier/forskning/urban-community-sa/projects/blue-light-in-green-surroundings-challenges-and-opportunities-for-emergency-and-rescue-services-in-sweden-1.839723>

Kontaktperson: [Tobias Andersson Granberg](#)

Young Researchers Seminar

Kajsa Weibull placerade sig i topp tre för Best paper and presentation vid Young Researchers seminar, YRS, i Lissabon i maj. YRS är en konferens för unga forskare inom transport.

Kajsa kom på andra plats med sitt arbete "Differences in drivers' attitudes and behavior towards ambulances and police vehicles".

Foto: Young Researchers Seminar

Kontaktperson: [Kajsa Weibull](#)

Hur påverkas förmågan att använda ett avsnörande förband när händerna är nedkylda?

I Sverige (och andra länder nära polerna) är det kallt halva året och kyla kan negativt påverka förmågan att använda händerna. Idag utbildas fler och fler i att använda avsnörande förband för att stoppa livshotande blödningar i armar och ben, men det var okänt hur kalla händer påverkar den förmågan.

I en nyligen [publicerad studie](#) undersökte forskare på CARER hur kalla händer behöver vara för att förmågan att använda ett avsnörande förband hos medicinska lekmän ska bli negativt påverkad. De hittade att först vid en hudtemperatur på 8 grader påverkades förmågan att applicera ett avsnörande förband. Appliceringen tog då längre tid men var i övrigt korrekt utförd.

Framtida forskning avser undersöka om samma resultat gäller för professionella aktörer som använder avsnörande förband i yrkesverksamheten och utforska potentiella strategier för att minska eller undvika effekten helt.

Försvunna och saknade personer

Nätverket för samverkan om försvunna och saknade personer kommer att drivas av CARER i samarbete med Polisen framöver. Nätverket medverkade med eget spår vid konferensen Framtidens skadeplats. Nationella processledaren för området Marcus Grahn, Polisregion Nord ingår nu i CARERs expertnätverk. Under våren har nätverket varit värd för tre mycket uppskattade internationella webinarier om profilering, kroppar i vatten och anhöriga till försvunna.

Du kan i efterhand ta del av seminarierna [här](#).

På konferensen Law Enforcement and Public Health ledde Rebecca Stenberg ett seminarium om försvinnanden från ett hälsoperspektiv där Mikael U Larson presenterade ny forskning om försvunna personer med demens, Maria Wolmesjö presenterade ISOLDE-projektet och

Rebecca lyfte fram flera studier som visar på behovet av samverkansformer som passar för räddning och respons.

Ett område som börjar framstå som angeläget är att underlätta för anhöriga till långtidsförsvunna. Det beskriver Rebecca Stenberg i SVT-intervjun nedan:

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/smaland/forskaren-obefintligt-stod-till-anhoriga-nar-nagon-forsvinner>

Kontaktperson för nätverket: [Rebecca Stenberg](#)

Önskar du ta del av kommande seminarier och övriga utskick inom ramen för NEFP-nätverket? Kontakta [Madeleine Nyberg](#).

Frivilliga räddare i den samlade beredskapen

Under september månad bjuder MSB tillsammans med CARER in till två seminarier om frivilliga insatser vid olyckor, kriser och till och med krig.

Det första seminariet genomförs den 18:e september online och har temat ”Frivilliga räddare i den samlade beredskapen”. Vi vet att frivilliga stöttar den ordinarie räddningstjänsten på olika sätt och ger möjligheter men också vilka utmaningar som finns. Detta seminarium kommer att belysa frivillighet ur en mängd aspekter – teknik, organisation, kompetens, juridik. Vilka möjligheter finns och vilka problem måste lösas?

Moderator: Håkan Axelsson, MSB.

Det andra seminariet anordnas av Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) och MSB på plats i Norrköping.

För mer information och anmälan till seminarierna, [klicka här](#).

Nya publikationer

Nedan följer exempel på vetenskapliga publikationer och CARER-rapporter under perioden januari till juni 2023. Ytterligare publikationer samt våra rapporter kan du läsa om på [hemsidan](#)

- Andersson Granberg, T., Steins, K. & Waldemarsson, M. [Kvantitativa modeller för ett robust och resilient transportsystem](#). CARER-rapport 2022:41. Linköping: Linköping University Electronic Press, 2022.
- Andersson Granberg, T., Grönbäck, A.-M., Johansson, M. & Waldemarsson, M. [Plattform för analys av förmågan att hantera händelser med avseende på ett förändrat klimat \(PAKT\)](#). CARER-rapport 2023:42. Linköping: Linköping University Electronic Press
- Stenberg, R. (red), Kokacka, F., Gundlegård, D., Lindberg, J., Pilemalm, S. & Andersson Granberg, T. [Lokalisering av nödsändare i oländig terräng – slutrapport från projektet Terrängpejlen](#). CARER rapport nr 2023:43. Linköping University Press.
- Radianti, J., Pilemalm, S., Steen-Tveit, K. & Rustenberg, K (2023). [Enhancing Learning from Incidents by Reconstruction of Events: Using the SQUARE Tool for Evaluation](#). Enhancing Learning from Incidents by Reconstruction of Events: Using the SQUARE Tool for Evaluation. In Jaziar Radianti, Ioannis Dokas, Nicolas Lalone, & Deepak Khazanchi (Eds.), Proceedings of the 20th International ISCRAM Conference (pp. 663–675). Omaha, USA: University of Nebraska at Omaha
- Alkusaibati, W. and Pilemalm, S. (2023) [Digitalized Co-production and Volunteerism in Emergency Response: a Literature Review](#). Proceedings of the 20th International ISCRAM Conference. Omaha, USA: University of Nebraska at Omaha.
- Pilemalm, S. and Alkusaibati, W. Digitalized Co-Production of Emergency Response: To Make Local Initiatives National, 2023 Ninth International Conference on eDemocracy & eGovernment (ICEDEG), Quito, Ecuador, 2023, pp. 1-8, doi: 10.1109/ICEDEG58167.2023.10122074.
- Pilemalm, S., Munkvold, B.E., Radianti, J. (2023). [Developing Information Systems for Collaborative Emergency Management: Requirements Analysis and Prototyping](#). In: Gjørseter, T., Radianti, J., Murayama, Y. (eds) Information Technology in Disaster Risk Reduction. ITDRR 2022. IFIP Advances in Information and Communication Technology, vol 672. Springer, Cham.
- Pilemalm, S. & Yousefi Mojir, K. [Digitalized Cross-Sector Collaboration for an Effective Emergency Response: Emerging Forms of Network Governance](#), [ed] Scholl, H.J., Holdeman, E.E., Boersma, F.K., Public Administration and Information Technology, PAIT, Vol. 40, pp. 269-305

- Stenberg, R. & Wolmesjö, M. (2023) [*Preparative collaboration for missing persons with dementia in Sweden: a pilot study*](#) In: International Journal of Emergency Services, ISSN 2047-0894, E-ISSN 2047-0908
- Brodin, W., Friberg, M., Jonson, C.-O., & Prytz, E. (2023). [*The effect of cold hand-skin temperatures on medical laypeople's tourniquet application ability: a within-group trial*](#). Human Factors in Healthcare, 3.
- Brodin, W., Friberg, M., Jonson, C.-O., & Prytz, E. (2023). *The effect of different degrees of cold exposure on medical laypeople's tourniquet application time and quality: a within-group trial*. 2023 WADEM congress on disaster and emergency medicine, Killarney, Ireland, May 9-12.
- Friberg, M., Brodin, W., Jonson, C.-O., & Prytz, E. (2023). *The Effects of Including Blood in First Aid Training on Confidence in Bleeding Control Ability and Intent to Aid*. 2023 WADEM congress on disaster and emergency medicine, Killarney, Ireland, May 9-12.
- Pilemalm, S. & Alkusaibati, W. "Digitalized Co-Production of Emergency Response: To Make Local Initiatives National," 2023 Ninth International Conference on eDemocracy & eGovernment (ICEDEG), Quito, Ecuador, 2023, pp. 1-8, doi: 10.1109/ICEDEG58167.2023.10122074.
- Pettersson, J., Jonson, C.-J., Friberg, M., Björnqvist A., Berggren, P. & Prytz, E. (2023). *Critical decision-making in medical command and control during early Covid-19: an interview study*. WADEM 2023, Killarney May 9-12.
- Jonson, C.-J., Pettersson, J., Friberg, M. Björnqvist, A., Berggren, P., Johansson, B. & Prytz, E. (2023). *Identifying core competences for medical command and control teams managing Covid-19*. WADEM 2023, Killarney May 9-12.
- Norrblom, P. Prytz, E. & Jonson, C.-J. (2023). *Where and how do people search for medical emergency equipment in public buildings?* Accepted till 67th International Annual Meeting of the Human Factors and Ergonomics Society, 23 – 27/10 2023.
- Matinrad, N. & Andersson Granberg, T. [*Optimal pre-dispatch task assignment of volunteers in daily emergency response*](#), Socio-Economic Planning Sciences, Volume 87, Part B, 2023, 101589,
- Ennab Vogel N, Wester P, Andersson Granberg T, et al. [*Optimized density and locations of stroke centers for improved cost effectiveness of mechanical thrombectomy in patients with acute ischemic stroke*](#), J Neuro Intervent Surg 2023 Apr 18;jnis-2023-020299.